

Komentář k výsledkům šetření SP ČR a ČNB za 3. čtvrtletí 2017 a k predikci vývoje ekonomiky na letošní a příští rok

Svaz průmyslu a dopravy ČR (Svaz) zveřejnil výsledky šetření za 3. čtvrtletí 2017 včetně pohledu Svazu na vývoj ekonomiky pro letošní a příští rok (*odkaz na šetření najdete v závěru tohoto komentáře*). Šetření Svaz připravuje již od roku 2011 spolu s Českou národní bankou. Šetření ukazuje aktuální pohled na situaci včetně výhledu do budoucna ze strany českých podnikatelů. K šetření je rovněž připojena predikce vývoje ekonomiky z pohledu SP ČR.

Společné šetření Svazu průmyslu a dopravy ČR a ČNB:

Ekonomika je nyní v růstové fázi, což jednoznačně vyplývá i z názorů, které jsou prezentovány v našem šetření. Na současném vrcholu růstu podnikatelé zákonitě očekávají budoucí spíše již mírný růst. Kromě pozitiv plynoucích z ekonomického růstu (kladná hodnota zakázek, pozitivně vnímaná domácí i zahraniční poptávka) se objevují i negativa, která jsou s konjunkturou jednoznačně spojena: český podnikatelský sektor nadále trpí nedostatkem pracovních sil.

Zaměstnanost již sice dosáhla svého pomyslného stropu, šetření přesto předpovídá ještě další mírný nárůst (od minulého šetření se očekávání nárůstu zaměstnanosti mírně zvýšilo). Firmy ale již nemají příliš možností kde čerpat nové pracovníky a tento akutní nedostatek nadále trvá i přes snahu využívat pracovníky ze zahraničí, osoby ve výkonu trestu, zapojovat studenty během studia, osoby v důchodovém věku. Snaží se využívat i uchazečů o zaměstnání, ale možnosti jejich využití jsou značně omezené.

S pozitivním ekonomickým vývojem souvisí i růst cen. Ceny energií či ceny materiálů a surovin již nejsou ze strany podnikatelů vnímány jako podpůrný faktor, naopak podnikatelé vnímají převážně zhoršení oproti předchozímu roku. Kromě vyšší poptávky po energii obecně, může být důvodem také nyní již rostoucí cena ropy. Cena ropy se poměrně dlouho držela na úrovni 50 USD za barel, nyní se pohybuje kolem úrovně 60 USD za barel.

Celkově očekávaný vývoj v horizontu 1 roku v případě cen hlavních výrobních vstupů pak předpovídá nárůst stále pod 1 % (konkrétně 0,6 %). Jde tedy o nižší růst, než jaký je očekáván u celkového vývoje spotřebitelských cen. Významným faktorem zvyšujícím ceny vstupů je růst mezd a osobních nákladů, který se stává rizikovým faktorem. Adekvátně k růstu cen vstupů lze očekávat i růst cen výstupů.

Pozitivní očekávání v oblasti zakázek nadále trvá. Přesto, i díky stávajícímu vysokému konjunkturálnímu množství zakázek, mírně narostl i počet respondentů uvádějících možnost budoucího poklesu v zakázkách. V každém případě nyní zůstává celkové saldo v oblasti zakázek kladné. Rovněž kladné je i saldo očekávání investiční aktivity. Firmy mají důvody i zdroje k investicím, které v současné době realizují. Pro zajištění

udržitelného ekonomického růstu je ale potřeba vyšší míra investic. Jde zejména o investice dlouhodobé povahy, které umožní zvýšit kapitálovou vybavenost práce a tím i její produktivitu.

Z šetření vyplývá například i zájem firem o používání eura. Zhruba 20 % českých transakcí totiž probíhá v eurech, což je přirozený nástroj zajištění proti kurzovému riziku, který spolu s podílem zajištění značí ošetření kurzového rizika. Konkrétně u dodavatelů rezidentů probíhá v eurech 18,2 % plateb a inkasa od odběratelů rezidentů probíhají v 18,9 % v eurech. Od roku 2011, kdy transakcí v eurech probíhalo jen zhruba 10 %, se podíl zvýšil na dvojnásobek a tuto hodnotu si ekonomika nadále udrží.

Predikce vývoje ekonomiky pro r. 2017 a 2018 z pohledu SP ČR:

Prognóza Svazu pro r. 2017 vychází ze známých údajů za 1. a 2. čtvrtletí 2017, z šetření Svazu a ČNB, ze základních indikátorů jako predikce vývoje HDP EU a z diskusí v rámci členské základny. První dva kvartály jsou typické silným (směrem ke 2. čtvrtletí zesilujícím) ekonomickým meziročním i mezičtvrtletním růstem. Charakteristická je silná domácí spotřeba (vysoká zaměstnanost, rostoucí mzdy a jejich projev ve spotřebě), kladný příspěvek investic a silný zahraniční obchod (export rostl i přes posílení koruny díky pozitivním ekonomickým výsledkům partnerů a růstu zakázek).

Přestože jsou signály i ze šetření SP ČR a ČNB za 3. kvartál pozitivní, číselná predikce je za podnikatelský sektor mírně opatrnější. Předpoklady pro růst HDP v r. 2017 v tuto chvíli ale představují i prostor pro pozitivní revizi a finální výsledek může přesháhnout hodnotu 4 %. Naše predikce je opatrná například kvůli možné situaci, že by se nárůst mezd neprojevil ve spotřebě tak silně či vychází z úprav statistických výsledků druhého čtvrtletí.

Predikce s delším horizontem v sobě nesou adekvátně vyšší míru rizika. To platí i pro odhad vývoje pro rok 2018. Tempa růstu již nebudou v r. 2018 patrně tak vysoká jako jsou hodnoty za 2. čtvrtletí a nejspíše i 3. čtvrtletí 2017, proto odhadujeme nižší tempo růstu.

Na základě tempa růstu v r. 2017 a vývoji na trhu práce (nárůst zaměstnanosti a zvyšování mezd) lze předpokládat poměrně silnou spotřebu domácností i v roce 2018. Spotřeba vlády díky růstu zaměstnanosti ve veřejném sektoru a vyšším daňovým výnosům poroste napřesrok mírně rychleji než letos. Investice nadále porostou, i když nepatrně nižším tempem než v r. 2017. Vývoz a dovoz nedosáhne tak vysokých růstových hodnot jako letos – růst ale bude pokračovat, není důvod předpovídat výraznější pokles.

Celé šetření SP ČR a ČNB včetně predikce vývoje ekonomiky za SP ČR je dostupné [zde](#).

Autoři komentáře: Vladimír Štípek, Bohuslav Čížek